

POPULARIZACE VÝZKUMNÉ STUDIE

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT (PSY117)

Barbora Krejčí

414810, psychologie - politologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.

Datum odevzdání: 1. 5. 13

Fakulta sociálních studií MU, 2012/2013

Atraktivita a důvěryhodnost

Mnozí autoři se již dlouho zabývají celkovou atraktivitou jednice. Tu tvoří osobní přitažlivost (zejména vlastnosti jako je veselost, otevřenost), statutární přitažlivost (symboly prestiže) a tělesná přitažlivost (ideál krásy, zdraví). A právě na roli poslední jmenované složky v mezilidské interakci se zaměřilo mnoho výzkumů.

Z výzkumu Dionové vyplývá, že přitažlivější děti jsou chápány jako hodnější. Respondenti, kteří měli navrhnout trest pro jednotlivé děti za stejný přečin, tvrději sankcionovali děti méně přitažlivé, zároveň mnohem častěji u těchto dětí předpokládali recidivu.

Další dnes již velice známý výzkum, který lze dohledat na serveru Youtube, zvaný „Počítačový večírek“ provedla Walsterová. Účastníkům večírku byl náhodně přidělen partner. Po skončení večírku byli nejžádanější ti jedinci, kteří byli ohodnoceni jako atraktivní. Jednalo se však pouze o tělesnou atraktivitu, účastníci večírku opomíjeli osobnostní rysy, dovednosti, inteligenci. Na tento výzkum navázali Aronson, Abrahams a Rottmann. Na druhém večírku nebyli účastníci párováni, ale byl jim ponechán volný prostor pro seznámení se s ostatními účastníky. Po tomto večírku účastníci uváděli, že by se chtěli znovu setkat s osobami, kteří byli stejně atraktivní. Ve stejném složení jako po prvním večírku vydržely právě ty páry, v nichž byli dva stejně atraktivní jedinci.

Existuje však vztah mezi vnímanou atraktivitou a přisuzovanou důvěryhodností? Na to nám poskytl odpověď výzkum Lenky Šrámkové. Nejprve bylo vybráno dvanáct fotografií žen a stejný počet fotografií mužů a každá byla zařazena do jedné z dvanácti kategorií podle vzhledu (romantický typ, intelektuální typ). Úkolem respondentů bylo seřadit fotografie nejprve podle atraktivity, posléze podle přisuzované důvěryhodnosti. Vztah mezi těmito dvěma proměnnými se mírně lišil u fotografií mužů a žen, oba výsledky však zaznamenaly vysokou korelaci (tedy vzájemný vztah). Pro muže to činí 0,538, ženy mají výsledek o něco vyšší, tedy 0,668. V obou prezentovaných skupinách, kde maximální rozdíl mezi pořadím v přisuzované atraktivitě a důvěryhodnosti byl u mužů 5 a u žen 4, se vyskytovala fotografie, jejíž pořadí se lišilo o 9, resp. 8 pozic. Lidé na těchto fotografiích byli shodně na počátku ohodnoceni jako „typ frajer“. Pokud bychom tedy tyto fotografie vynechali, korelace průměrného pořadí podle atraktivity a průměrného pořadí podle důvěryhodnosti by činila 0,748 u mužů a 0,864 u žen. Tyto korelace prošly ověřením, a to t-testem pro signifikantnost korelačního koeficientu, na jehož základě byly označeny za statisticky významné.

Výzkumy podobného typu s sebou nesou některá úskalí. Nikde není atraktivita a důvěryhodnost definovaná. Pro každého člověka to znamená něco jiného, proto je těžké tyto fenomény zkoumat. Musí být zajištěno, aby respondenti osoby na fotografiích neznali, protože to by také mohlo ovlivnit výsledky. A konečně, člověka vnímáme jinak při reálném kontaktu než pouze na fotografii.

Prezentujete statistiku, což oceňuji, že jste se tomu nevyhnula. Taktéž oceňuji pokus s pořadovým vysvětlením... možná by se dal význam toho vztahu ještě trochu lépe vysvětlit (třeba právě skrze ta pořadí) a v závěru, spíše než upozornit na omezení výzkumu, se ještě věnovat hlavnímu zjištění výzkumu a nějak ho okomentovat, aby nezapadlo, co je hlavním sdělením článku. Zkuste prosím trošku doplnit.

Zdroj:

Šrámková, L. (2011). Atraktivita a důvěryhodnost. *E-psychologie* [online], 5 (2 - 3), 9-23 [1. 5. 2013]. Dostupný z WWW: <http://e-psycholog.eu/pdf/sramkova.pdf>